

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
Egy órára . . . . . 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos péntek sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzori hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Nemzetiségek.

Debreczen, nov. 2.

Ha végig tekintünk Európa államain, azt tapasztaljuk, hogy minden nagyobb állam — mint a mágnes, úgy vonja magához a szomszédságában levő kisebb országokat. Ugyanis az ily kisebb országocskák nemzeti utánozzák a nagyobb szomszédos államok politikáját, divatját, iparát, kereskedelmét és a határszéleken még a nyelvét is.

A Franciaországgal szomszédos országok határszélei elfranciásodtak. Olaszország szomszédjai nagyjára olaszok.

Oroszország befolyásáról szomszéd-országaira nem is kell szólanunk, sajnos, azt tapasztalhatjuk ismerjük.

Csak hazánk az az egyetlen ország, csak nemzetünk azon egyedül álló nemzet, amely nem csak hogy nem gyakorolt befolyást szomszédos országaira, nem csak hogy szomszéd országainak határszélét nem asszimilálta, nem csak hogy magába be nem olvasztotta, hanem fordítva, minden határszélei szomszéd ország, mint a »Csáki szalmájából«, mint a közös prédából, ő belőle csipkedett, ő reá gyakorolta befolyását, s ott hagyta rajta a foga nyomát.

Onnan van az, hogy határszélei olasz, oláh, tót, ruthén, lengyel, vend, szlovén, német, szerb, stb. ajkúak, a szerint, a milyen ajku nemzettel határos.

De hogy a vele határos szomszéd ország határszéle magyar nyelvet, magyar szokást, magyar viseletet sajátított volna el valaha, arra nincs példa, arra nincs eset.

És honnan van az, hogy a nálánál sokkal kisebb országok, holmi apró fejlődésecskék a természet törvényeinek ellenére, mely szerint a nagyobb test vonzza a kisebbet, befolyást gyakoroltak a nagyobbra, a magyarra?

Honnan van az, hogy mi pl. Szerbiára, Romániára, Stájerországra, Alsó-Ausztriára stb nem hogy befolyást gyakoroltunk volna, hanem fordítva: Pancsova, Kubin, Baziás, Moldova magyar városok merő szerb; Fehring, Gyanafalva merő stájer; Sopron, Kis-Márton, Pozsony, stb. merő német, és így tovább?

Horvát és Szlavónia pedig, a mely teste a mi testünknek, vére a mi vérünknek, a nyolczszáz éves egybeolvastás dacára, idegen test, idegen vér, idegen országrész maradt e mai napig!

De ne csodálkozzunk ezen sajnos jelenség fölött Horvát és Szlavonországot illetőleg, mikor az erdélyi oláhok és

szászok palam et publice hirdetik, dokumentálják, hogy ők nem magyarok és mi a kilencszáz éves egybeolvastás dacára nem tudtuk őket magyarokká tenni.

Kérdem ismét: És vajjon miért?! Németország, mint az óriási kohó, a különböző fémeket olvasztja egymaszavá németté tudta tenni Lengyelországot, németté tudja tenni a még csak az imént annectált Elzász-Lotharingiát. Oroszország oroszszá tudta tenni Lengyelországot, Finnlandot stb.; Angolország rá tudta nyomni az ő nemzetiségének bélyegét a fél világra: csak mi magyarok, hirhedt sovínusunk dacára, saját testvéreinket, saját gyermekeinket nem tudjuk, nem tudtuk egy kalap alá terelni; nem tudtuk, nem tudjuk megakadályozni, hogy saját fedelünk alatt, saját kenyereinkből élve, fel ne lézadjanak ellenünk; ne piszkoljanak, ne szidjanak bennünket, kigyót-békát ne kiáltssanak ránk?!

Hol van az az idegen (?) a ki Horvát-Szlovóniára ráfoghatná, hogy az Magyarország? Ki merné állítani, hogy az erdélyi szászok magyarok? Hát a felvidék Pozsonytól kezdve a Szamosig, mennyiben magyar? És miért nem asszimilódtak azok, miért nem olvadtak be a magyar testbe?

Mert indolensek, mert elnézők, mert gyengéek voltunk! Mert szörmentén bántunk azon elemekkel is, a kikkel Goethe mondását kellett volna alkalmaznunk: »Und bist du nicht willig so brauch ich Gewalt!«

Keblünkön melengeltük azokat, a kik kigyókként mardosták és mardossák keblünket.

És ennek a ferde eljárásnak, annak a nem törődömségnek a rosz gyümölcsét immár bőven élvezhetjük!

A magyar vendégszeretete, gentlemansága, engedékenysége, gavalérsága és mindenek felett indolentiája okozta azt, hogy míg ő — a magyar — a hazájában élő különböző nemzetiségeket keblére szoritotta, keblére zárta, addig eme nemzetiségek nagyra nőttek, kivetkőztek kamasz voltukból és nem elégedtek meg többé azzal, hogy e magyar nemzet jó anyaként megosztja vele mindazt, a mivel maga bír: hazáját, földjét, törvényeit, jogait, és természetes — kötelességeit is — utóbb maguk akartak és akarnak urak lenni e hazában, érvényt szerezvén ama régi közmondásnak, hogy: »adj szállást a tótnak, kiver a házadból.«

A románok, szászok, szerbek, horvátok, szlovének, tótok nagyon szépen gyarapodtak a magyar nemzet, a magyar Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

királyság, a magyar alkotmány aegise alatt, mivel nyelvöket, viseletöket, szokásaikat szertartásaikat ki-ki respektálta és békében hagyta.

Horvát és Szlavonországgal is oly értelmű és jellegű kiegyezést hozott létre Magyarország, a mely kiegyezés csak Horvátországra bír a legnagyobb előnyökkel. De utóbb még ezzel sincs megelégedve.

És ha látszólag nyugalom volna is e társországban e nyugalom csak látszólagos lehetne, a mint csak látszólagos a béke a szászok és románok részéről. A legelső alkalmat rögtön felhasználják arra, hogy kimutassák igazi voltukat. Pedig e feszengés hiábavaló; kába és hiu ábránd az egész, a melyet kétes existenciájú agitátorok szitnak és élesztenek. Mert nincs az a gyenge kormány, az a souverain hatalom, a mely államot tűrjön az államban, a mely polgárainak kétféle mértékkel mérje a törvényeket és szabja meg a kötelességeket.

Hazánkban ki-ki egyformán élvezi a szabadságot, az állam jogait: a ki ezen állapottal nincs megelégedve, a ki másfelé gravitál, ám hagyja itt ezeket az ő reá nézve türhetetlen állapotokat, ha nem bírja el, költözködjék ki Oroszországba, Romániába, Szerbiába, a hol szabadabban élhet passzióinak. De hogy magyar állam polgár, Magyarországon a fennálló magyar constitúció ellen agitáljon, azt becsémérelje, hogy a magyar állam egysége, annak eszméje ellen nyíltan izgasson: azt tűrni és megengedni nem szabad.

A ki a magyar honpolgár jogait akarja élvezni, az ismerje el magára nézve kötelezőnek a magyar honpolgár kötelességeit is. Ezek pedig: legyen első sorban szívvel, lélekkel jó magyar; respektálja annak nyelvét, törvényeit.

Ám kultiválja nemzetisége nyelvét is, ha tetszik, de a közéletben magyar legyen!

Erre fektessenek súlyt; szerezzenek érvényt a magyar nyelvnek.

A ki nyelvünket nem kultiválja, és azt elsajátítani nem igyekszik, a ki nyelvünk ellen agitál, az nem lehet barátunk, az csak ellenségünk.

Az engedetlenség politikája itt csak vesztünkre szolgálhat!

Szerezzen hát a kormány érvényt souverain jogainknak és akkor nem lesz bajunk a nemzetiségekkel!

Kuthi Zsigmond.

Választói lajstromok hamisítása

Valóságos hamisítás az, a mit a választói lajstromokkal az ország legtöbb törvényhatóságában elkövettek. Ma már csak gúnyból lehet ezekre a lajstromokra ráfogni, hogy azok állandó lajstromok, a mint azokat a törvény nevezi. Az összeíró küldötségek nem azzal foglalkoznak, a mi eme jegyzékek állandóságának követelménye volna, hogy azokból töröljék a törvény alapján kitörölendőket és felvegyék az új jogosultakat, hanem egyszerűen egészen új, még pedig hamisított lajstromokat készítettek. A legszomorubb a dologban pedig az, hogy e hamisítások ellen a legtöbb törvényhatóság központi választmányainál a jogaikban megsértett polgárok hasztalan szorgalmazzák az orvoslást. Hátra volna az utolsó menedék, hogy az elutasított reklamálók a kuriához forduljanak. Ezt azonban ezek a központi választmányok úgy akarják meggyújtani, hogy tömegesen visszautasítják a kuriához intézett felebbezéseket. Néhány központi választmány nem is kézbesített azokat a határozatokat, melyeket a reklamáció elutasítása tárgyában hozott, holott a törvény világosan megparancsolja, hogy ezek a határozatok feltétlenül kézbesítendők azoknak, kiknek választási jogára vonatkoznak. Más központi választmányok kézbesítették ugyan ezeket a végzéseket, de ha ezek ellen a kézbesítéstől számított 10 napi határidő alatt be is adták a jogaikban sértett polgárok a felebbezést, ezeket el nem fogadják, azzal a indokolással, hogy elkésve adattak be, mert a közszemlére kitétel ideje alatt kellett volna a felebbezésnek beérkeznie. Ez ellen a legújabb taktika ellen azt ajánljuk a sértett polgároknak, hogy a kuriánál keressék igazságukat. A kuria abban a kérdésben is jogosítva van dönteni, vajjon a központi választmány törvényesen vagy törvényellenesen utasította-e vissza a kuriához beadott felebbezéseket. Hogy azonban a kuria ezt megtehesse, a központi választmányok ily visszautasító végzéseit újabb, szintén a kuriához intézendő, de a központi választmány elnökénél beadandó felebbezéssel szükséges megtámadni, melyhez csatolni kell a visszautasított felebbezést. Ha pedig a saját személyükben reklamálók nem kapják meg annak idejében a központi választmány érdemi határozatát, mely az összeíró küldöttség jogtalan eljárásának ad igazat, ezek is felebbezést adhatnak be, melyben hivatkozniok kell arra, hogy a központi választmány elutasító hatá-

rozata nekik törvényellenesen nem kézbesített. A választói lajstromok azon tervszerű meghamisítása ellen, melyet ebben az országban hivatalosan üznek, ne mulasszák el a jogaikban megsértett polgárok megtenni az orvoslás cseljéből a kellő lépéseket.

Interpellációk. A képviselőház legelső interpellációs napján, *Váradi Károly Polónyi Géza* és *Olay Lajos* is fognak interpellálni. *Polónyi Géza* a földmivelésügyi és a belügyi miniszterektől kér felvilágosítást a Balmazújváros környékén folyton terjedő szocializmus ügyében a melyet mintegy mesterségesen szítottak az által, hogy a környék földesurai az eddig kis parcellákban bérbeadott földterületeket nagyobb birtokokká egyesítették és így utjat vágták annak, hogy az amugy is elvakított alsó néposztály megmaradhasson eddigi kenyértadó foglalkozása mellett. *Olay Lajos* interpellációja a ma megszökött *Csajgyi* esetével van kapcsolatban; a belügyminiszteről akar ugyanis választ kapni *Olay* arra, hogy menthető-e egyáltalán és ha igen, mivel, a fővárosi államrendőrségnek az a kvalifikálatlan eljárása, mely szerint összetett kezekkel üzletszerűen üzle a csalást, oly könnyű szerrel kivonhassa magát az igazságszolgáltatás alól.

Beszámoló képviselő. A karczagi választókerület képviselője, *Madarász Imre* a napokban tartotta beszámolóját Kunhegyesen. Választói az alkalmatlan esős idő dacára is igen szépszámmal jelentek meg a nagy figyelemmel s gyakori helyesléssel kísérték a közszerepben álló képviselő másfél óráig tartó beszédét. Megemlékezett az egyházközlői törvényekről s okát adta, hogy ő miért pártolta azokat. Megemlékezett a 48-as és függetlenségi párt kebelében levő szakadásról s kijelentette, hogy ő az újra egyesülést nagyon kívánatosnak tartja, de nem minden áron, hanem két feltétel alatt, hogy tudniuk az 1848-ik évi pártprogramnak és a valódi partifegyelemnek jeltétlenül vesse alá magát mindenki. E nélkül hiába való minden egyesületi törekvés. Majd beszélt a gözigazgatás rendezéséről és az eddigi, vagyis a választási rendszer hívének vallotta magát; végre nyilatkozott a zágrábi zászlósértéről is, ajtelesebben elítélve azt. Kunhegyesről Madarásra ment a képviselő, ahonnan parthívei Kunhegyesre is elébe mentek.

A zágrábi merényletek epilógja.

A hivatalos lap közli a király által Zágrábban tartózkodása alkalmával adományozott kitüntetések. A kitüntetettek közül *Zorác*, a magát botrányos mulasztásai által kompromittált főkapitány, kinek a *Ferencz József-rend* lovagkeresztje volt szánva, tényleg kimaradt. De kimaradt *Kénsjavi közoktatási osztályfőnök* is, ki a diákságnak az ünnepekké való bevonulával közvetlen részese lett a magyarellenes tüntetéseknek. A királyi kézirat a következő:

K e d v e s b á r ó J ó s i k a !
Kovacevics István, Zágráb vármegye főispánjának Lipót-rendem lovagkeresztjét, *Chlup Adalbert*, a horvát-szlavon-dalmat oászság kormány osztálytanácsosának és *Mosinszky Adolf* Zágráb város polgármesterének a harmadik osztályú vaskorona-rendemet díjmentesen, továbbá *Smrekár Emil*, a horvát-szlavon-dalmat országos kormány titkárnak és *Saj Ferdinánd* zágrábi ügyvédnek *Ferencz József-rend* lovagkeresztjét, végre *Mondecar Károly* zágrábi kereskedőnek a koronás arany érdemkeresztet adományozom. Kelt Zágrábban, 1895. évi október 15-én. *Ferencz József*, s. k. *Báró Jósika Sámuel* s. k.

KÜLFOLD.

A bolgár kormány bukása. Mivel *Ferdinand* fejedelem vonakodott az eléje terjesztett trónbeszédet, a mely azt az ígéretet tartalmazza, hogy *Boris herceg* az orthodox vallásra tér át, aláírni, továbbá mivel minden kormányképviselő követelte e passzus behagyását, a szobranje megnyitását ma délután 4 órára halasztották. A Sztrojlov-kormány beadta lemondását, de *Ferdinand* még nem fogadta azt el.

Az új francia kormány. Az új kabinet a következőleg alakult meg:

Miniszterelnök és belügyminiszter *Bourgeois*.
Igazságügyminiszter *Ricard*.
Hadügyminiszter *Davaignac*.
Tengerészeti miniszter *Lockroy*.
Közoktatásügyi miniszter *Bertholet*.
Pénzügyminiszter *Eoumer*.

Guyot a közmunka-, *Meourcur* a kereskedelmi és *Combes* a gyarmatügyi tárczára van kiszemelve. E szerint még csak a külügyi és a földmivelésügyi tárczát kell betölteni.

Az új kormány feje ma este minisztertanácsot tartott, melyben elhatározta, hogy a

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.**Az öreg cseléd.**

Irta: *Vértessy Gyula*.

Ha az öreg *Szabó Pali* bátya élne még és az unokája, a kis *Marika*, elsilabizálgatná előtte ezt az ujságot, a melyikben róla vagyon írva, hát bizonyára még jobban tele futott volna könnyel, amugy is mindig könnyező szeme és úgy mondta volna, áhítatos tekintettel maga elé nézve, mintha csak engem látott volna ott:

— Lelkem ténsuram, nem érdemlem én ezt a tisztességet! Ugy mondta volna, mint a hogy szokta, valahányszor csak meglátogta tam. Szegény öreg, most már ki lehet menni a sírjához. Nem szabadkozhatik a látogatás ellen.

De milyen irigylendő nyugalommal ment oda!

Annak az embernek a nyugalomával, aki betöltötte élete cseljét s a ki tudja, hogy neki már nincs itt keresni valója.

A vén cseléd megtette a kötelességét, vágyott a pihenésre s örült, hogy mehetett pihenni.

A halál borzasztóságából nem volt ott egy szemernyi sem abban a tisztára meszelt, fehér kis parasztszobában, a hol az öreg csodálatos egykedvűséggel várta a perczet, hogy le fogják a szemét.

Pedig magánál volt ugyszólván az utolsó perczig. A szavát alig lehetett már hallani, csak úgy, ha egészen közel hajolt az ember

hozzá, hanem azért egész öntudatosan beszélt:

— Jó lesz pihenni! Senkim sincs már ugyse. Az urak is mind elmentek, minék élnek már?

Azután elhallgatott. Nyugalom, csend volt a kis szobában. Az ágy lábánál a kis *Marika* zokogott, az ablaküreg egyik sarkában pedig valami kiszabadulni akaró dongó zümögött.

Az öreg meghallotta s odaszólt a leánykának:

— Nyisd ki az ablakot! Hadd menjen ki!

A leányka kinyitotta s aztán a vászon függönyt újra összeakarta huzni, hogy a világosság ne sértse a nagy beteg szemét. De ez nem engedte.

— Nyitva kell hagyni! Látai akarom a házat.

Ez volt az utolsó szava. Többet aztán nem is szólt. Nézett, nézett a házukra s a vén mohos tetejére esett megtörő szemének utolsó pillantása is.

Az öreg cseléd kötelességét akarta teljesíteni az utolsó pillanatig. Ügyelte az ura házat, hogy nincs-e ott valami baj, nincs-e szükség reá, az öreg tekintetes ur nem kiabálja-e a tornáczról:

— Hé *Pali*, mordizom adta, hol csavarg kend megint?

Azután talán lent, hogy onnan felülről, a felhők közül hallotta le a hangját a volt urának. Oda biva fel magához s ennek a parancsnak engedelmesskedett. Azután behunyta a szemét és neki indult az égi rapportnak.

Hüségese két szeme nem ügyelt többé az urasági porta tájékát. Az örökre elmúlt szép idők utolsó jelét is elsöpörte az idő. S mikor a vén szolga temetéséről hazajöttem a házukba s én neztam át az ő elhagyott, kis szellőportájára, úgy éreztem, mintha ennek az öreg embernek a sirbatételével egyszerre megszakadt volna minden összekötő kapocs a múlt és a jelen között és egyszerű, igénytelen alakját, így a reá való emlékezés fényében, a lelkem mind több melegséggel és szeretettel kezdte körülvenni.

Üres, pusztá az egész ház, olyan lakálytalan, hideg, a minők azok a házak szoktak lenni, melyek az év nagy részén át csukva állanak. S a hideg levegők is bennök olyan dohos, olyan nyomasztó, akárcsak azok a szomorú emlékek, melyek egy ilyen kihalt házbán az ember eszébe jutnak.

Ki, ki ezekből a szobákból, ki az oszlop-soros tornáczra, a széles udvarra, a nagy kertbe, a leveleiket hullató nagy fák alá s a majdnem térdig érő, gazos, száradt fűbe leheverésze és nézegetve az égen lombán odább vonuló szürke felhőket, elgondolni azokat az idöket, mikor még az élet nem költözött ki ebből a nagy kőházból és mikor még *Pál* gazda ilyenkor itt babrált a kertben és a rózsákat letakargatva, rendre elmesélte, hogy melyik rózsát mikor ojtotta be, kinek szedett róla először virágot.

Kurtaszáru pipájából, az én akkori irigységem méltó tárgyából, nagyokat pöfektelt s míg a szalmaguzst ráhuzta a karsu dereku rózsafákra jóízűen mesélgette a történeteket:

déli vasut ügyét újból vizsgálat alá veszi, megállapítandó, kit illet a felelősség. Az új kormány továbbá elhatározta, hogy megváltotta a Madagaskárral kötendő szerződést. Az új kormány programja továbbá tartalmazni fogja az örökségi adó reformját és revideálja az egyházi testületekről szóló törvényt is. A lapok kiemelik, hogy Richard igazságügyminiszter a valódi megtisztítás jellegét köszöni a kabinetnek. A radikális lapok ujjonganak örömlükben.

MILLENIUM.

Ezer év (*)

Rövid kor az idő soha meg nem pihenő folyamában és mégis mily óriási időszak egy nemzet fejlődéstörténetében! Ezer év viharzott el azóta, hogy a nemes magyar nép elhagyván ősi hazáját, Árpád a honalapító vezérlete alatt áttelepte az erdős, bércezes, napsugaras ország határait s millió szívek ujjongának most a roppant jelentőségű évforduló felé. Mert ime, nemzetek és népek születtek és haltak el ez ezer esztendő alatt. A mult idők ölében sok nemzet tragikus sorsa van eltemetve; forradalmak és testvérháborúk dultak az egyes népek között s nem egy törzs bukott le a fenyves magaslatról, a melyen állott.

A korszakok romjain új korszakok támadtak, a népek sirján új népek keletkeztek. de Magyarország erősen állott a harcok és viharok közepette. Élelfajók gyökerei mélyek és erősek valának, mint a nemzet lelke. Igaz, hogy a mióta Árpád a szép hazát elfoglalta, mindig külső harcok és belső villongások tépték a nemzet szívét: török-tatar pusztította, testvér-harcok raskódtatták meg az országot, de a magyar nép szent türekléssel óvta meg nemzeti jellegét, a honszeretet és nagyjainak kultuszát, ősi tradícióit és nagygyá lett külső és belső ellenségei dacára.

E folytonos harcok sok ideig akadályozták meg a kultura fejlődését. Hosszu századokon át ugaron hevert a nemzet sok nemes tehetsége. Ipara, kereskedelme, művészete és irodalma messze elmaradt a többi európai kul-

*) Az „Ezeréves Magyarország és a millenniumi kiállítás” című diszmű előszava. Megjelenik kéthetente 12 füzetben a 40 kr.

— Mikor az öreg tekintetes asszonyért mentünk Berénybe, akkor kötöttem először bele a csokorba ennek a virágját. Nagy, piros rózsák voltak, maga urfi, nem is látott olyat.
— És szép volt a nagymama esküvője?
— Hogy szép-e? Olyan lehetett valamikor urficskám, Argyilus királyfi esküvője Tündérszép Iónával!

— És azután elkezdett mesélni a nagymama csodálatos szép esküvőjéről.

Kis normalista gyerek voltam akkoriban, de az öreg leírása, a magyar paraszt ember festői színeivel, poétikus hasonlataival s az egyszerű keretben is annyi pompázó, tarka színképpel — még most is az emlékemben van.

Az igaz, hogy sokszor elmondta. Valahányszor csak módját ejthette. Ezt is, meg a familia többi eseményeit is.

Mindent tőle tudtam meg, a mi a multa vonatkozott. Természetesen bőven kiszinezve fantáziája sallangjaival. Ha ő nem lett volna, keveset is tudtam volna a nagy kőház történeteiből.

Mert mikor én felcseperedtem, az öreg ur, a nagyapám már csak felembert volt. A szél érte s úgy kellett tologatni nagy, kerek széken. Ő, szegény, nem nagyon szeretett semmiről sem beszélgetni. Legfeljebb Palival bolygott el néha. Mikor úgy hebe-korba, szép nyári napokon jobban érezte egy kissé magát es Pali kitolta a kertbe. Ilyenkor utánuk somfordáltam és halgattam, mikor beszélt az öreg ur, a maga rekedtes, töredezett hangján:

— Emlékszel Pali arra a nyárra? Tudod, mikor ott feküdtünk az istállóban, a

turállamok mögött. De mindezt pótolta az utolsó évtizedekben. A nemzeti ujjaszületés nagy korszaka óta óriási léptekkel haladt a kultura eszménye felé s ma már dicsőségesen uralkodik I. Ferencz József király ideje alatt hűszkén mérközhetik a többi nemzettel. Ugyis szólva egy ugrással érte el azt, a mit más nemzet csak százados fejlődéssel érhet el. És minden évtized életében.

E diszmű kiadója tíz esztendeig volt távol Magyarországtól; ezalatt bejárta az ő és új világ minden nevezetes országait és városait, látta a modern nagy kulturnemzetek roppant fejlődését és ime, mire visszatért tíz esztendő után, mily örömteljes meglepetés várt rá.

Ott látta a nemzetet azon a magaslaton, a melyen a többi nagy nemzet állt; látta, hogy a nemzetet saját benső ereje, nemzeti egyénisége és temperamentuma emelték és tették képessé arra, hogy lépést tartson a többi kulturnemzettel. — Kereskedelme, ipara, irodalma, művészete, mind egyenrangú a többivel. — A főváros pompás fölvirágzása, építkezése és mindaz, a mi egy országot nagygyá, boldoggá és gazdaggá tesz, föltalálható ez országban.

Ez birta rá e sorok íróját, hogy e diszalbumot kiadja a millenniumi kiállítás alkalmára, a mikor itt a nemzet ki fogja tárni mindazt, amit produkálni tudott. Kiadta e diszművet a magyar kormány, a magyar kir. államvasutak és a kiállítás igazgatóságának támogatásával és közreműködésével, hogy miután a nyelv szegény a fejlődés külföldnek, hogy mire képes egy nemzet rövid évtizedek alatt.

Hadd jöjjön ide a francia, az angol, az olasz, a német és valamennyi, a ki saját nemzetének a nagyságára büszke, és bámulja meg a kiállítás csodáit s a nemzet nagy életvalóságát.

Olcsó szállások a kiállítás idejéna

A főváros ezredéves kiállítási bizottsága a város által átengedett helyiséget tömeges olcsó szállásokká alakította át. Ezt a műveletet vállalkozókra ohajtja bizni a kik november 8. napjának délelőtti 10 óráig nyújthatják be az ajánlataikat a bizottság hivatalos helyiségében. A kiállítási bizottság ohajtása szerint, a vállalat az 1885. évi kiállításakor czélszerűnek bi-

zonyított olcsó szállításkor czélszerűnek bizonyult olcsó szállások berendezését vegye mintául. Az 1885. évi kiállítás alkalmával ugyanis több iskola épületet díjtalanul engedett át a vállalkozónak, a ki a helyiségeket szállásokul rendezte be. A felszerelés a következőkből állott: vas ágy szalmazsákkal, lepedővel, két párnával, takaró és függönyvel, egy szék, felső polca, ruhatogas, író- és mosdó készlet. Ezenkívül gondoskodott a vállalkozó a kiszolgálásról tisztogatásról és világításról, sőt kivanatra — a podgyász és egyéb értéktárgyak őrzéséről is. Mindezekért a vállalkozó fejenként és naponként 35 krt szedhet a szállásért, 5 krt a tisztításért s a törülközőért, 5 krt a podgyász őrzéséért s 10 krt a pénz és egyéb értékek őrzéséért.

A kiállítás megnyitása.

Az ezredéves országos kiállítás megnyitásának programját a legilletékesebb tényezők jóváhagyása után Dániel Ernő kereskedelmi miniszter a következőkben állapította meg:

1. Ő császári és királyi apostoli felsége az 1896. évi ezredéves országos kiállítást 1896. május hó 2-án délelőtt 10 órakor nyitja meg önnepélyesen.

2. Az Ő felsége számára fentartott hely körül — és pedig szép időben a korzón emelkedő sátor körül, kedvezőtlen idő esetén az ünnepélyek csarnokában — az előre történt beosztás szerint gyülekeznek: az uralkodóház fenséges tagjai, a kormány, a diplomáciai testület, az idegen hatalmak külön küldötti és allandó képviselete, a törvényhozás, a császári és királyi közös hadsereg, a magyar királyi honvédség képviselői, a székes főváros a kiállítási országos bizottság és igazgatóság, a törvényhatóságok, a kulturális testületek és legfőbb közintézetek, a kiállítók képviselete és a meghívott nagy közönség.

3. Ő felsége elfogadja helyét a számára kijelölt emelvényen, a királyi sátor alatt.

4. A m. kir. kereskedelmi miniszter mint a kiállítási országos bizottság elnöke jelentést tesz Ő felségének a kiállítás elkészültéről és felkéri a kiállítás megnyitására.

5. Ő felsége válaszol.

6. A megnyitás kijelentése után a Gellért hegy ormáról ágyulövések jelzik az ünnepi cselekményt.

Bácskában. Temerinben. ▲ ráczok ellen mentünk.

— Hogyne, tekintetes uram! Hej, hogy szaladtak előlünk azok a gazemberek.

— Te akkor letél káplár.

— Tekintetes uram meg tiszt van!

Még most is úgy előttem van az öreg szemeknek az a pillanatnyi fellángolása.

— Győztünk mindenütt!

Hanem a láng hamar kialudott. A másik pillanatban már nyűszörgött az öreg ur és szidta Pali.

Estéknél azután Pali elmondta a temerini napok történetét. Meg a többiekét is. A fenyves harcok s a szomorú bujdosások napjait, azután a fogság történetét, mikor hónapokig le volt csukva az öreg ur az Újépületbe, odahaza pedig züllött minden, szétment a gazdaság.

— Hanem aztán újra nekifogtunk. A diplomáját is visszakapta a tekintetes ur és még szolgálta a vármegyét. Jó napok jöttek újra. Az urak itt voltak majd mindig. A czigány már nálunk lakott, a kisasszonyért meg csak úgy röpdöste a négyesbe fogott tátosok, a megye legszebb urfiával. De a kisasszonynak csak a fiatal tekintetes ur kellett. Szép, szomorú ember is volt. Mintha mindig fájt volna a lelkében valami. Gondoltam is mindjárt, hogy nem el sokaig. Olyan áldott, jó ember volt, hogy nem is való volt erre a világra!

S a szép, szomorú emberről, az édes apámról is, Pali beszélt nekem a legtöbbit.

En odajártam az iskolába és semmitsem tudtam abból, a mi odahaza történik, de ő mindent tudott és mikor vakációra hazake-

rültem, hűségesen beszámolt az év történetéből.

— És azt a szörnyű hirt is ő hozta meg nekem, hogy a szomorú arcú fiatal tekintetes ur most már boldog ember jett.

— Instálom urfi, higgye el, olyan nyugodt most a tekintetes ur arca. Mintha mosolyogna is, a hogy ott nyugszik a ravatalon...

S a hűséges szolga velünk zokogott, annál a szomorú koporsónál, a mely az első volt azok közül a koporsók közül, melyeket azóta kivittek a nagy kőházból.

Temettünk, egyre csak temettünk. A fehér keztüet ritkán húzta már fel Pali ur, hogy vidám lakománál hordja körül az ételt, töltögetni se volt már kinek, hanem annál gyakrabban kellett előszednie a fekete keztüjét, hogy kisérgeesse ki azokat a temetőbe, a kiket úgy szeretett, mintha csak ő is a családhoz tartozott volna.

Egyszer aztán elfogytak nemcsak az élők, de a halottak is.

A nagy, tornáczos házban nem maradt már senki, csak egy gyászba borult özvegyasszony kis leányával. És akkor már nem telt eselédre sem. De nem is kellett. Nem járt már akkor a házhoz senki — de legalább a koporsók számára se kellett a kapuajtót minduntalan nyitogatni.

Az öreg Szabó Pali akkor azután megvette a házunk szomszédságában azt a kis zsellerházat. Ha az uri portáról kiköltözött is, de azért ott akart maradni közelében annak a szomorú özvegyasszonynak, a kinek hátha még szüksége akad rá.

7. A hazai dalárdák aladják az ez al kalomra irandó ünnepi himnust.

8. Ez után megkondulnak a kiállítási harangok is. Ő Felége kíséréssel megkezdik körutját a kiállítás területén.

9. A körút alatt a kiállítási területen felállított katonai zenekarok ünnepi darabokat adnak elő.

10. A körmenet után ő felsége a számra fenntartott helyiségekbe visszavonul és cerclét tart.

A vegyészeti pavillon. A százhatvanhatodik csarnok építését határozták el tegnap a kiállítás vegyipari csoportjának Liebermann Leó elnöklele alatt tartott ülésében. A vegyészeti ipar kiállításán eredetileg az iparcsarnokba volt kontemplálva, a minden várakozást felülmúló nagyszámú bejelentések azonban szükségessé tették, hogy az iparcsarnokból, hol úgy is kevés a hely, kivonuljanak a külön csarnokot építsenek. Az új pavillon a mezőgazdasági csarnok közelében épül, 1000 négyzetméter alapterületen. A díszes csarnok termét a kiállítás műszaki osztálya készítette s az építésre már a legközelebbi napokban kiírják a versenytárgyalást.

Czigányputri a kiállításon. A hogy a valóságban kinn tanyáznak, jóval túl a falu légszélő határán, az országút mentén, az ezredéves kiállításon a falu túl, a legelő letaposott gyepeken ülnek tanyát a vándor cigányok. A hazuk völgyből vert apró putrik, a hol csak meghuzhatják magukat esőszél ellen s mellette egy ponyvasátor, a melyet magukkal czipelnek rozszant szekerekükön, mikor vándoruttra kelnek. A putri és a sátor körül kissé hiányos és nem egészen szalonképes öltözetben tanyáznak majd a familia különféle kora és nemű tagjai a kiállításon nem eleven példányokban, hanem élhető, embermagyságú papírmásché alakokban. Egy kompán család lesz.

Az öreg nagy buzgó kalapál egy vas darabon, szögeket ver és tűzlapátokat csinál. Előttára a familia testi jóvoltáról gondoskodik, ma tűzőn hatalmas bográssban vacsorát főnyilván lopott malaczból. Körülöttek kednek a gyerekek egy-egy fatálra, rimánkodva, s körül ölködnek, és sütkéreznek a család többi tagjai, nagyára dologtalanul.

Nagyszámú a család, mint minden jóra való cigány familia: tizenheten lesznek. Az egész csoportozanak, a putrinak is sátoroknak a terve József főhercegtől való, a ki saját költségen csináltatja az egész kiállítást, s a maga gyűjteményéből küldi a teljes felszerelést

Minden reggel átjárt megkérdezni az anyámat, hogy nem parancsol-e valamit és hiába mondták neki, hogy semmi sem kell, ott lebzelt egész délelőt, fát vágott, vizet huzott, a dél is ott erte.

— Inkább eszem én a tekintetes asszony konyháján szalonnát, mint otthon meleg ételt.

S beült a megszokott kuczkójába és jóízűen falatozta a szalonnát. De még azután is mindig sokáig elüldögélt ott, szótlanul nézve maga elé.

Tudja isten, miről gondolkozhatott?

Bizonyára arról, mikor még három-négy eseléd sürgött-forgott a téglapadlója nagy konyhában, a hatalmas takaréktűzhely körül, a melyen akkoriban már, csak egy-két kis edény huzódott meg szerényen.

Csak még egyszer népesedett meg újra a ház tájéka. Pál ur galába csapta magát és büszkén segítette ki az érkező hölgyeket s urakat a hintókból.

— A kis leány lakzját üljük! — mondogatta büszkén.

Mintha a régi feny egy sugára visszazsálit volna egy napra! hogy azután annál erőtebb legyen minden. A kis szöke asszonykát elvitték messzire s a fekete ruhás öreg asszony se maradt sokáig a teljesen kihalt házban.

S az öreg eseléd a szomszédokból már csak az üres portát őrizte és a lakatlan ház mo-

ráhákat, stb. Magokat az alakokat Riedl György az operabáz jelmezfes öje készítte, s amik már elkészült, olyau életűek, mintha csak elevenek volnának. Az alakok nem látható faczölöpökön állanak mi esős időben egy szempillantás alattok szállíthatók a földött putriba.

A tengerfenék világa. Egyik kis csudája lesz az ezredéves kiállításnak. Egy kis előcsarnokból a földbe menő félig homályos barlang-szerű folyosó jut a látogató, s a mikor mind lejjebb és lejjebb megy sziklatömbök, oszlopos, cseppkövek között találja magát misztikus félhomályban, temperáit nedves, hűvös légkörben. Mintha egy ősmereless világban, a tenger fenekén járna. S jobbról-balról, fölül-alul üveg-falakon át egy csodálatos, sohasé látott világ tárul eléje, az elmésen, panorámaszerűen megcsinált tengeri aquarium, benne a tenger fenekének bamaulatos, éven világával. A legváltozatosabb élet, a legcsudásabb állatfajok. Emit bizar alakú balak, csökök tühalak, tengeri ördögök, odább a folyton mozgó lágytestű polipok, csigák és kagylók között a tengeri-rózsák száza lepik el a fenéket, kárják tarka karjaikat, aztán egy rezzenésre összebujnak s percekbe telik a míg újra kinyitják pompás piros, narancssárga, zöld és kek szirmakat. Tűskebőrűek, loaha tengeri csillagok hevernek szerte. Kagylóhéjak közt mászik visszafelé a remete-rák, tengeri uborkák hevernek a különös alaku algák közt. Hogy az iluzió teljes legyen, messze a háttérben egy orias körkép lesz folytatásaké a tengerfenéknek, folyton mozgó, változó vetített képekkel. Egy elcsúszó hajó szét hullott roncsai fokozzák a kép hatását s körülötte mozognak, uszkálnak a halak és medúzák, a tengerfenék csodálatos lakó eleven példányokban.

Magyarország legszebb vidékei. Az ezredéves kiállítás, a mely bizonyára sok ezrével esabitja Budapestre a külföldi vendégeket, kitűnő szolgálatot majd a vidéknek azzal, hogy külföle módon sorra bemutatja az ország legszebb vidékeit, a gyógyító- és üdülő-helyeket. Magyarország hegyes-völgyes, vadregényes vidékei sorra változnak majd az Alföld pompás legelőivel, a Balaton-vidék tájaival. A bemutatás is különféle módon történik, de mindig a teljes szépségökben szem elé tárva a szép tájakat. Előbbben is lesznek stereoskopikus képek. — Nanoráma-szerű szekrények lesznek ezek, egyszerű forgató készülékkel, úgy hogy a néző egy-egy vidékről 40—50 képet is nézhet egymásután, az összes nevezetes épületeket, ki-

hosodó tetejéről hessegette le esténként a még mindig odaszállodogáló kukukmadarat:

— Hess, hess! Kit akarsz még elvinni? Senki sincs már ott!

Most a nyáron beszélte, mikor utóljára találkoztunk.

— A nyavalyást nem tudom elkergetni. Majd minden éjjel ott lármozik a házon. Ne tessék ott hálni.

Pedig hát neki kivikolt az a madár.

Talan ő maga is érezte, mert olyan érzékenyen sohse bucsuzott el, mint most, mikor az ősz elején elváltunk.

— Nem érek én több nyarat. De minek is? Nincsenek már itt urak, a kikért érdemes lenne élni! Mindenki itt hagyott, magam vagyok. Az új nagyságos uraknak nem keltek, de ők se nekem. Azt mondják, a ténsurék is eladják a házukat, Weisz Mózi veszi meg! Minek éljek én akkor tovább? Csak nem vigyázok az ő házára!

Nem is vigyázott!

S most, hogy a temetés után itt járok újra az elhagyott, szomorú ház komor, hervadozó kertjében s rá gondolok arra a becsületes, derék öregre, a kit most tettünk le a föld alá, egyszerre csak ellenállatlan erővel tör ki lelkemből a fájdalom, pedig nem is őt siratom, hanem magamat, a ki örökre bucsuzom innen; a háztól, a kerttől, a siroktól és minden emléktől, a mi valaha fájt vagy kedves volt a szívemnek.

ránduló helyeket, szebb pontokat, környéket nagy színes fölvetésekben. A nagyobb fürdőket, üdülő- és kiránduló helyeket pedig külön fürdőkben, plasztikai módon fogják bemutatni. Magyarország szebb helyei sorra következnek ezekben a dioramákban mutatják majd a vidék minden szépségét, hegyeket, völgyeket, erdőket, patakot, fürdőket, épületeket stb.

Színház.

Molnár és gyermeke. A még csak belügyminiszteri rendelettel be nem tiltott »Molnár és gyermeke«-t adatta elő Tiszay Dezső tegnap. A vidéki összes színházakban elhagyták már ennek a szentimentális, kiserettes darabnak az előadását, de Tiszay ur még jónak látta előadtni. Azt már tudjuk, hogy az igazgató urnak izlése nincs, de legalább évek hosszú sora óta megismételt figyelmzetéseinkkel ne daczoljon.

Az anyakönyvi hivatalból.

(Születtek 1895. nov. 1-én.)

Hermann János (János r. k.)

Eiek András (Mária ev. ref.)

Kis András (László ev. ref.)

Lendvai Sándor (Zsuzsanna ev. ref.)

Zilahi István (Mária ev. ref.)

Tamassy Béla (? leány kath.)

Liphai Rozália (Róza ág. ev.)

Tóth Ferencz (Ferencz ev. ref.)

Rieger Antal (László kath.)

(Elhalálozások 1895. nov. 1-én.)

Nemes Béla (ág. ev. 18 hó. kanyaró.)

Suran Andrasné (24 é. ref. tüdőlob.)

Kiss Balint (78 é. ref. aggkór.)

Czobor József (18 é. ref. tüdővész.)

Ujvári Erzsébet (15 hó. ref. kanyaró.)

Gulácsi Lajosné (66 é. r. kath. aggkór.)

Gömöri András (3 hó. ref. görcsök.)

Fekete Imre (4 hó. ref. görcsök.)

Laboda Eszter (2 é. ref. agyhártyalob.)

Klein Dezső (1 hó. izr. bélhurut.)

Mutató tábla.

Szerkesztőségi hivatalos órák: d. e. 9—12-ig d. u. 2—5-ig.

Kiadóhivatali hivatalos órák: d. e. 6—12-ig, d. u. 1—8 óráig.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. tábl. hivatalos órák: a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6 óráig tartanak. — Az iktató-kiadó-hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10—11 óra közt: **Felülvizsgálati tanács** szóbeli tárgyalásai szerdán, vagy ha szerda ünnepre esik, csütörtökön tartanak meg. Jegyzőiroda a Podmaniczky házban d. e. 9—11 s d. u. 2—4-ig; jegyzőiroda vezetője az iratokat d. e. 9 és d. u. 3 veszi át.

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. u. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 1 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreceni kir. járásbíróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A Gönczy-egyesület „Otthona“ keresk. kaadémiá palotájában

Ujdonságok.

* **Isteniszteletek.** Folyó hó 3-an vasárnap az ev. ref. templomokban az isteniszteletek a következőleg tartatnak: a nagytemplomban **Némethy Lajos** lelkész, a kistemplomban **Mindszenti Imre** segéd lelkész, a Kosuth-utcai templomban **Bartók Jenő** segéd

tánár, az ispotály templomban K. Tóth Kálmán lelkész. Ez alkalommal az összes templomokban új kenyére, új borra urvacsora osztás lesz.

* Városunkban időző püspök. Kun Bertalan, a tiszáninneri egyházkerület agg főpásztora székhelyéről Miskolcra tegnap este 7 óra 40 perczkor városunkba érkezett és Kiss Áron püspöki lakásán szállt meg. Az ősz püspök ma már a kora reggeli órákban sétált a város nagyobb utcáin és a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott Debreczen fejlődéséről. A délelőtti órákban a collegiumba ment, hol szintén körül tekintett. Kun Bertalan csak ma délig maradt városunkban, mert már 12 óra 31 perczkor Kolozsvárra utazott, hogy az ott tartandó év. ref. egyetemes konventen elnököljön.

* Hivatalos lap az anyakönyvvezetőknek. A belügyminiszter megbízta a „Magyar Közigazgatás” című szaklap szerkesztését az anyakönyvvezetési hivatalos lap szerkesztésével, a belügyminiszternek erre vonatkozó rendeleteit, elvi jelentőségű határozatait fogja tartalmazni. Az anyakönyvvezetők hivatalos lapja mint a „Magyar Közigazgatás” rendes melléklete jelennek meg. A Budapesten megjelenő jogi- és közigazgatási szaklapok sőt a most kérvényt intéztek a miniszterhez, hogy az anyakönyvvezetésre vonatkozó közleményeit nekik is küldje meg hivatalból. Így aztán az anyakönyvvezetőknek lenne hivatalos lapjuk is.

* Bizottsági tagok választása a megyében. Mult hó 31-én folytak le Hajdúvármegyében a megyei bizottsági tagok választásai. Ezeknek eredménye eddig a következő: Kabán Kis Károly főjegyző és Davidhazy János ref. lelkész és esperes, P-Ladányban Balogh Sándor főbíró, Erdős Lajos év. ref. lelkész és Venczely Mihály uradalmi felügyelő. Sámsonban Budahazy Gyula 46, Kovács Károly főjegyző 45 és Oláh Gyula téglási jegyző 40 szavazattal választották meg. Hadházon csupa szélsőbaloldaliak győztek. Megválasztottak: Porozlay Zoltán 156, Komor Sándor 138, Ősz Kiss Sándor 118 szavazattal. A földesi I-ső alválasztó kerületben Kállay Ignác 103, Bende János 86, Kiss Ferenc 85 és Szabó Imre 84 szavazattal választották meg; a II. alválasztó kerületben Kirokai Gergely 87, Pérszy Lajos 86 és Domokos János 84 szavazatot kapott. Szovátton Nádházi Béni jegyzőt és Maklári Papp Mór kántortanítót 6-6 évre és Szűcs Ferenc főbíró három évre választották meg vármegyei bizottsági tagokká. — Hajdú-Szoboszlón az I-ső alkerületben Adler Samuelt, Lengyel Imrét, M. Tóth Pált, a II. alkerületben Padrah Sándor közjegyzőt, Vágó Andrást a III. alkerületben Hetey Ignácot, dr. Kiss Sándort választották meg. Nadudvaron megválasztottak: Oláh Imre, Nagy Albert, Fejér József és Veres Géza mindnyájan szabadalvúak. Hajdú-Dorogon Nagy Miklós, Kovács István, Farkas Pál, Rajk Imre és Bencze Antal választották meg.

* Debreczniek a kolozsvári konventen. Mint egy másik ujdonságban megírtuk, Kun Bertalan a tiszáninneri egyházkerület püspöke városunkból ma délben indult a Kolozsváron tartandó év. ref. egyetemes konventre. Kiséretében lesznek Tóth Sámuel egyházkerületünk főjegyzője, Dr. Erdős József theologiai dékán, Dr. Öreg János akadémiai tanár, mint a tiszántuli egyházkerület őszi közgyűlése által a Kolozsváron tartandó konventre kiküldött konventi képviselők. A küldöttséghez Nagyváradon csatlakozik Kiss Áron püspök is, ki az ott tartott év. ref. egyházkerületi értekezlet gyűlésén volt jelen és ezideig ott is tartózkodott.

* Az első fagy. A hosszú esőzések megszűntek, a sár nyakig érő. A földműves ember örült az esőzésnek. Az őszi vetés meg-

termékenyítésére szerfölött szükséges volt. Ma délelőtt azonban szomorú tapasztalatra jutottam riporter társammal, S-tyival. A város háza udvarán egy edényben levő viz tetejét vékony jég takarta, melyet megérintve, ropogva tört széjjel. Itt a tél! Nemsokára fehér lepel fogja borítani a földet!

* Regale-jövedelmek bérbeadása. A megye több községeiben az árverések az italmérségi és borfogyasztási regalekat már nagy huzavonák után bérbeadták. Püspök-Ladányban és Nadudvaron a regale jövedelmek bérbeadását november 7-én tartják meg árverés útján.

* Bizottsági ülés a városban. Debreczen város közigazgatási bizottsága kedden délután a városháza nagytanácstermében rendes havi ülést tart. Gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt az október elmaradt óról jelentések kerülnek érdemes elbírálás alá.

* Megmérgezte magát. Ripoka Julianna, a ki mint szobaleány szolgált egy főhadnagyánál, napok óta buskomor volt, nem mondta senkinek, hogy nehéz nyomasztó fájdalom bántja a szívét. Tegnap éjjel a cseléd szobában eszméletlen állapotban találták s mert mellette egy üvegce hevert, mindjárt tisztába voltak vele, hogy a szerencsétlen ifjú leány megmérgezte magát. Rendőri intézkedésre beszállították a közkórházba, ahol gondos ápolás alá vették. Valószínűnek tartják, hogy szerelmi csalódás miatt akart véget vetni életének. Allapota nem veszélyes.

* Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Szomorodott szívvel tudatják kártársai Várady Imre bírósági végrehajtónak élete 70. évében váratlanul történt elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei f. évi hóv. hó 3-án délután 3 órakor, a városi közkórházból az év. ref. vallás szertartása szerint a Kossuth-utcai sarkterbe fognak örök nyugalomra térni. Mely végtisztességtelre barátait és a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívjuk Debreczen, 1895. november 2-án.

* Hangverseny a Margit-fürdőben. A cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara Krause Antal karnagy vezetésével holnap f. évi november hó 3-án a Margit-fürdő disztermében hangversenyt tart, a melynek a műsora a következő: 1. Induló. 2. Magyar nyitány Barnától. 3. Mindig, vagy soha. francia waltzer Waldteufeltől. 5. Dezső concert polka flótára Schorról. Szünet után: 6. Csak bécsiessen. eredeti bécsi dalok két szárnykürtre Zichertől. 7. Jókodú embereknek. egyveleg Komzáktól. 8. Pétervári szánkázása galopp Ellenbergtől. 9. Induló. Kezdeté délután 4 órakor, vége este 6 órakor.

* A debreczeni Kossuthszoborra újabb a következő adományok folytak be Tóth Béla pénztárnokhoz: Dr. Medgyaszay Dezső 1752. sz. gy. ivén 5 fnt 85 kr. Kósa Barna, mint a „Debreczen” másodszori gyűjtése: 31 fnt 68 kr. Komlóssy Artbur egy tandíja: 5 fnt. Munkács város adománya 5 fnt összesen 47 fnt 53 kr.

x Bankbizományi üzlet Debreczenben. Goldstein Mór, a Bidermann E. és fia helybeli nagykereskedő czég több éven át volt könyvvezetője, Debreczenben (főter Szédlak-ház), bankbizományi üzletet nyitott és az »Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár« részéről a jelzálogkölcson ügyletre közvetlen megbízást kapott. Mai hirdetését olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Fellette fontos minden háztartás-Sk,** mint egy külön eredménnyel alkalmazható, sokoldalú háziszer: a Vértes gyógyszerháosborszesze, mely használatban a leghatásosabb.

— **Ügyes és megbízható biztosítási ügynökök,** havi fizetés és jutalék mellett alkalmazást nyernek egy helybeli főügynökségnél. — Bővebb felvilágosítást nyújt lapunk kiadóhivatala.

Fouland-selymet 60 krtól 3 fnt 115 krig méterenként — japáni, chinai, stb. legújabb mintázzal és színekben, ú. m. fekete fehér és színes Henneberg selymet 35 krtól, 14 fnt 65 kr méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázzottakat damasztot s. a. t. (mint egy

240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázzal s. a. t. postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: **Henneberg G.** (cs. k. udvarszállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 279 (2.)

Táviratok.

Csajági elfogva.

Budapest, nov. 2. (A „Debreczen” eredeti táv.) Csajági Lajos tegnap este önként jelentkezett a bpesti tvszék vizsgálóbíróóságánál, hol azonnal le is tartóztatták. Ma ki is hallgatták s kijelentette, hogy nincs semmije, s így az elsikkasztott pénzeknek nincsen fedezetjük.

Lueger megerősítése.

Budapest, nov. 2. (A „Debreczen” eredeti távirata.) Ő felsége tegnap kihallgatáson fogadta B a d e n i t, ki L u e g e r, az új bécsi főpolgármester megerősítésére vonatkozólag előterjesztést tett. Ő felsége helyeselte Lueger megerősítését.

A győri kórház megnyitása.

Budapest november 2. (A „Debreczen” eredeti távirata.) Holnap nyitják meg ünneplésen a győri közkórházat, s átadják rendeltetésnek Erdély Sándor igazságügy és Perczel Dezső belügyminiszter ma, Győrbe utaztak, hogy a megnyitáson jelen legyenek.

Lázadás Havannában.

Budapest, nov. 2. (A „Debreczen” eredeti távirata.) Havannából jelentik, hogy a felkelők a „Soledad” nevű spanyol hajót megátámadták s a legénység nagy részét lemészárolva, kirabolták s azután felégették.

Boris hg. áttérése.

Bpest, nov. 2. (A „Debreczen” ered. táv.) Szófiából jelentik, hogy Stoilov miniszterelnök nem csak hogy nem bukott meg, hanem Ferdinánd fejedelem teljesíti is kérelmét, a mennyiben Boris hg. áttérésébe beleegyezett.

A király Bécsben.

Budapest nov. 2. (A „Debreczen” eredeti távirata.) Ő felsége tegnap meglátogatta a kapuczinusok bécsi templomát; a boldogult trónörökös, Rudolf sirjánál hosszabb ideig imádkozott. Délelőtt báró J ó s i k a Samut kihallgatá sonfogadta.

Közigazdaság.

x Rendkívüli sikert ért el az osztálysorsjáték intézménye Magyarországon. Ma, midőn az első osztály huzása be van fejezve és már a nyereményeket is kifizették, ezt a tényt nagy meglepéssel konstatálhatjuk, mert ily módon az osztálysorsjáték nálunk is az első lépés a kis lutri eltörlése irányában. A magyar osztálysorsjáték nagy sikere főleg abban áll, hogy a társadalom összes rétegei résztvettek benne és büszkeséggel konstatálhatjuk, hogy a magyar osztálysorsjegyeket az egész világon a legkedvezőbbben fogadták, valósággal érthetetlen ebben a tekintetben az osztrák kormány eljárása, midőn nem engedte meg, hogy a magyar osztálysorsjegyek Ausztriában magában is elárultassanak. Magyarországon sokkal előzékenyebb s jól emlékezünk arra, hogy még csak rövid idő előtt is mindenfelé árultak nálunk a lemergi kiállítás sorsjegyeit. Remélhető, hogy a magyar kormánynak sikerülni fog, hogy itt is helyreállítsa a paritást, annál is inkább, mert az új osztrák pénzügyminiszter, Bilinski lovag, október 24-én tartott exposéjában bejelentette hajlandóságát a kis lutri eltörlésére. Egyébként Ausztria engedélye a magyar osztálysorsjáték vezetőjének érdekében áll, mert az osztálysorsjegyek kelendősege a háza háztárain belül is v a l ó b a n p é l d á t l a n

Ezért ajánlatos, hogy mindazok, akik sorsjegyet vásárolni akarnak, ezt minél előbb megtegyék, nehogy oly kellemetlenségeknek legyenek kitéve, mint az első osztály huzása előtt, midőn az utolsó napokban annyi megrendelés érkezett Heintze Károly budapesti főelárúsítóhoz, hogy a megrendelők jelentékeny része már nem kaphatott sorsjegyet. A második osztálynál előreláthatólag még sokkal nagyobb lesz a vásárlókedv, mert a nyereménykilátások itt még hasonlíthatatlanul nagyobbak. Ugyanis a sorsjátékban résztvevő sorsjegyek — száma 10,000 darabbal kevesebbedett, míg a nyeremények száma több mint kétszerannyira növekedett. Ehhez járul még a nyeremények mesés nagysága a második osztályban. Lesz ugyanis egy 600,000 korona összegű külön díj, továbbá 5 főnyeremény 400,000—50,000 korona összegben, úgy hogy egy sorsjegyre esetleg 1 millió koronát lehet nyerni. Könnyen érthető tehát az az óriási érdeklődés, melyet a közönség tanúsít a második osztály iránt, melynek huzása már decz. 6—14-iken lesz — A sorsjáték vezetősége figyelmeztet bennünket arra, hogy az I. osztályú sorsjegyek tulajdonosainak ajánljuk a II. oszt. sorsjegyeknek mielőbbi beszerzését, ami legkönnyebben úgy történik, hogy az illetők az I. osztályú sorsjegyet beküldik, mire az igazgatóság postán, utánvétellel megküldi a II. osztályú sorsjegyet. Miután az I. osztályú sorsjegyeket teljesen elárúsították, a II. osztályra vonatkozó megújításra oly nagymérvű tolongás várható, hogy minden I. osztályú sorsjegy tulajdonosának legmelegebben ajánljuk, hogy minél előbb intézkedjék a II. osztályú sorsjegyenek megszerzése iránt.

CSARNOK.

Bűnhődés.

A Debreczen számára írta M. I.

Tófalvi Elemér, a higgadt, a magába tért világi, kit csak az unalom és a szórakozás utánivágy esalt ki falusi magányából, hova a nagy világi élvezetek teljes kimerítése után — úgy látszott — örökre eltemetkezett, mikor alig pár havi házaselet után megindította a váloperit ifju neje ellen, — ez a Tófalvi Elemér elvesztette esztét, egyszer igazán szerelmes lett.

Egy estén találkozott először Irénnel, azzal a jókedvű, szellemes leánnyal, ki így megbabonázta.

Balogh Irén nem tartozott az elismert szépségek közé. Apró, szürke szemű, fitos orra, és világos szőke haja éppen nem gyakoroltak első tekintetre kedvező benyomást. De ha beszélni kezdett: élelenség, pajkos jókedv sugárzott azokból a szürke szemekből. Kedélye vidám, esengő kacagása minden perczen kész, szelleme éber volt.

Tófalvi ez első alkalommal alig váltott vele egy pár szót. Így csak csudálkozott azon a rajongáson, melylyel az ifjak körülvettek. S ezt inkább fesztelen, tul-szabad modorának, mint személyisége varázsanak tulajdonította, és ebben a hitben magában el is ítélte. Egy könnyelmű, kaczer teremtés, gondolta magában, ki szépségheli fogyatkozásait tulságos bizalmatlankodással akarja elfeledtetni.

Es e véleménye nem is volt egészen alaptalan, mert Irén csakugyan kaczer volt, és mintha fogalma sem lett volna arról a tartózkodásról, a melynek a két nem legbizalmasabb évülkőzéseiben is fenn kell maradni, ha azoknak — az évülkőzéseknél — tisztaságát és nemességét mindvégig megakarjuk őrizni. Mintha azok közé tartozott volna, a kik ellenállhatatlan vágyat érzének arra, hogy folytonosan compromittálják magukat, a társalgásé, az évülkőzési formák megtapodása miatt; de a kiknek mintha valami talizmánjok volna, minden évülkőzés után tisztán maradnak, sértetlenül szállnak tova, a legerősebb vágyat és epedést hagyva magok után.

De Tófalvinak ezen hamarjában alkoott véleménye alaposan megváltozott mindjárt a második találkozás után, mikor szomszédságába került és vele társalgott az egész este.

Lehetetlen. — ekkor már így gondolkozott, — hogy ez a kaczagó jókedv, mely szemeiben ül, mesterséges kaczerság legyen! Nem, sokkal inkább egy üde, — gyermeki léleknek gondtalan megnyilatkozása az.

Beszéltek mindenről, zenéről, irodalomról, költészetéről, — csak éppen mindennapi dolgokról nem. Es bámulnia kellett azt az alaposágot, melyet jitéleteiben tanusított, azt a melegséget, melylyel védelmezte nézetét, ha talán valamiben helyre akarta igazítani. Altalában egy művelt, szabdon gondolkozó sőt féktelenségre hajló szellemet ismert fel Irénben; de látta, hogy a szelid nőiesség és mélység sem hiányzik lelkéből.

Különös lelki állapotban ment haza. — Olyan forma nyomott hangulat borult lelkére, mint a természetre szokott nagy viharok előtt. Es ő mintha érezte volna a veszélyt, mivel Irén képét nem tudta elűzni a lelkéből, egyre csak azon jellemvonásait képzelte maga elé, melyek legkevésbébbé rokonszenvesek voltak. — Fogyatkozásait kereste. Es azt hitte utoljára, hogy talált annyit, a mennyi megóvja őt attól, hogy szerelmes legyen belé.

Mindazonáltal elhatározta, hogy kerülni fogja.

Es Irén, mintha eltalálta volna gondolatát, a legközelebbi alkalommal csak uyy félvállról, méltatta figyelmére. Másokat tüntetett ki, másokkal mulatott, — éppen olyan szabdon, éppen olyan szilajon.

Az meg hiúságát sértette. S ujra maga kereste az alkalmat, hogy vele találkozhassék. Érezetnie akarta vele fölényét az elismert nőhódító, mert azt hitte, hogy most már tökéletesen elítéli, és megszünt veszélyes lenni reá nézve. Nem vette észre, hogy ellenállhatatlanul vonja valami, mint a mélység a meredek sziklapárhányon állót. Hibái, fogyatkozásai lassanként eltűntek előtte, csak előnyeit, a gyogyó tulajdonságait látta, — de ezeket megsokszorozva, tündökölte.

(Folyt. köv.)

A szerkesztő postája.

Krámer Elemér (Szeged.) Azokat az apróságokat nem kapom meg, amiket levéllileg kértem? Hát nem ígérted, hogy elküldöd? Vagy azt hiszed, hogy nincsen szükségem semmire? Üdvözlét!

Bakfi. 1. Nagysádnak tetszik Margó Zselma játéka és éneke? Fájjaljuk, hogy nem oszthatjuk nézetét. 2. Mile Pál csakugyan dolgozótársa lapunknak és nőltén!

Tőzsde.

Budapesti gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi buza márcz.—ápr.-re	6.88—90.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.26—27.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	5.94—96.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.54—56.

Bécsi gabonátőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.27—28.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.69—70.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.35—36.
Tengeri máj-jun.-ra	4.90—94.

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 23. Páros bérlet. 23.

Nov. 3-án:

A gyermekrabló nő.

Színmű énekel, tánczezel, 5 felv., 8 képben. Írták: Grange Eugene és Lambert Thiboust. Francziából fordította Komor Gy. Zenéjét szerette: Orbán Árpád. Rendező Hevesi.

Nyílttér.

Jelzálogkölcson ügyletek

az „Egyesült budapesti takarékpéntár“ részére

közvetlenül

Goldstein Mór

bankbizományi üzletében

Debreczenben, főter, Szedlák-palota

Dr. Engel Ignácz

orvos, szülész, sebész-tudor és nőgyógyász

Biharvármegye tb. főorvosa

lakik: Miklós-utca 1909. sz. saját házában.

Rendel: d. e. 8—10, d. u. 2—4-ig.

Dr. Altman Béla

ORVOS-SEBÉSZ

szülész, nőgyógyász

Rendel: d. e. 8—10 óráig.

Lakik: BATTHYÁNY-UTCA 2560.
(STIEBER-HÁZ.)

Dr. WEISZ JÓZSEF

ügyvédi irodáját

Debreczenben, Piacz-utca

2143. szám alatt a Szedlák és

Vámos házban (földszint 2. aj.)

megnyitotta.

PÉTER PÁL

VENDÉGLŐS

tudatja uyy eddigi igen tisztelt vendégeivel, mint általában a nagy közönséggel, hogy

ma estétől

fogva Csapó-utcán a

"KORONA TERMÉBEN"

lesz található, hol is kitünő konyhájával és válogatott tisztán kezelt érmelléki ó, továbbá martinkai és kerti uj borokkal áll a n. é. közönség rendelkezésére.

Ugyanott van az ujonnan berendezett

KÁVÉHÁZ

hol kitünő minőségi kávéházi italok, ujbiliárdok, helybeli és fővárosi lapok állnak rendelkezésére.

A régi helyen tapasztalt kitünő partfogást hálásan köszönve, kérem azt a jövőre is az uj helyiségben.

Maradtam tisztelettel

Péter Pál.

Kezdett és kész kézi

NŐI MUNKÁK

minden áron eladó, miután ezen czikkkel tovább nem foglalkozom.

Együttal ajánlok legfinomabb mosó és horgoló selymeket dus választékban

Schwarz M. L.

női és férfi divat

üzletében,

a főposta mellett.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy az eddig Péter Pál ur által kezelt

vendéglői helyiséget

november hó 1-től átvettem s azt saját felügyeletem alatt tovább folytatni fogom.

Hivatkozva hosszú évek során szerzett tapasztalataimra, ezután is szigorú gondot fordítok az általam kiszolgáltató ételek és italoknak izletes és tiszta kezelésére, mint szintén azoknak mérsékelt áaira.

Kitünő magyar konyhám ajánlom ugy a helyben étkező, mint a kihordató közönség figyelmébe, a lehető legjutányosabb feltételek mellett.

Pinczémet különösen elláttam ugy a helybeli szőlős-kertek termékeivel, mint kitünő *martinkai* és *érmelléki ó és uj borokkal*, ugy hogy e téren a versenyt bárkivel szemben megállom.

Kőbányai sör mindig friss csapolásban kapható.

Holnap, vasárnap este, magyaros

hurka-estélyt

rendezek, melyre midőn a t. közönséget meghívom, van szerencsém üzletemet nagyrabecsült pártfogásukba ajánlani.

Tisztelettel

TÖRŐ IMRE

vendéglős.

Eladó szőlő.

A csapó-utcai kert 3-ik kerületében egy 1 fél nyilas szőlő rajta lévő pajtával és edényekkel együtt szabad kézből azonnal eladó.

Értekezhetni késes-utca 3441. sz.

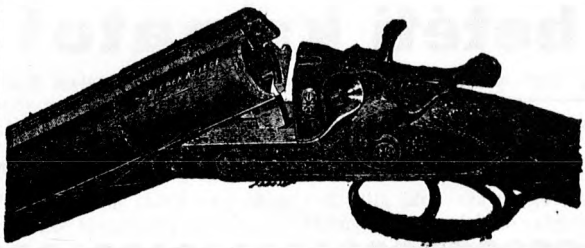
Major István

tulajdonossal.

Szücs Károly

puskaműves, fegyver raktára
Debreczenben, br. Podmaniczki-
ház, a kistemplommal szemben.

Használt fegyverek becsérltetnek.

Videki megrendelések a legnagyobb pontosság-
gal eszközöltenek.

Ajánlja mindennemű
lőfegyverét
melyek lökésségeért teljes felelősséget
vállal.

A legújabb

NŐI BLOUSOKAT,

valamint

gyermek-ruha és gyermek-felöltöket

legolcsóbb szabott áron ajánl

Steiner és Wittmann

DEBRECZEN, Főpiacz, a főposta mellett.

Hirdetés.

Felkérem az alább megnevezett kaszáló birtokosokat, hogy kaszálójuk átadásához a jelzett napokon reggeli 9 órától délután 4 óráig Ngy-Cserén a saját kaszálójukban megjelenni sziveskedjenek.

November hó 4-én hétfőn:

Dr. Kemény Mór.				
Kozma András és István	l.	539.	h.	sz. a.
Bonyhai József		663.		
Nagy Sándor örökösök		274.		
Erdei András		2611.		

November 5-én kedden:

Magyar János		125.		
Ungvári András				Kossuth-utcán.
M. Balogh István				
Kozma András				
Komlóssy Mihály				

November 7-én csütörtökön:

Koncz Lajos		319.		
Tiszai Istvánné		21a8.		
Böszörményi Mihály		382.		
Özv. Tamás Istvánné		1932.		
G. Papp János		2513.		

November 8-án pénteken:

Kiss Mihály		1142.		
Kovássy Ferencz		298.		
Nagy Sándor örökösök		274.		
V. Szabó Miklós		1819.		

November hó 11-én hétfőn:

Jóna János		2595.		
Vékony Sándor		3193.		
Papp István		475.		
Koszorus Lajos		1577.		
Özv. Jóna Istvánné		2595.		

November hó 12-én kedden:

Böszörményi Róza örök.		1775.		
Balogh István		1955.		
Matkó Mihály		3282.		
B. Tóth Andrásné		640.		
Özv. Oláh Józsefné.				

November hó 13-án szerdán:

Matkó János		2038.		
Hanula Györgyné		987.		
Dószegi Jánosné		420.		
Vértesi István		2340.		
Miskolci Juánna		661.		

November hó 14-én csütörtökön:

Varga József		937.		
Vilmányi István		1448.		
Bánki István örökösök				
Szöke János		1856.		
B. Nagy János		2469.		

November hó 15-én pénteken:

Erdődi Daniel.
Debreczen, 1895. évi okt. hó 30-án.
TÖRÖK,
erdőmester.

A ki köhög vegye a

hirnevesen elismert és mindig megbízható

KAISER
mell-czukorkát.

Segít köhögés, rekedtség, mellkatarrhus és elnyálkásodás ellen

Számos nyilatkozat által legjobb és legolcsóbbnak elismerve.

Csomagokban á 10 és 20 kr.

Biztos hatást

gyakorolnak a bevált és nagybecsű

KAISER

Prominczli-Caramelliái

étvágytalanság, gyomorfájás és elrontott gyomor ellen. Valódi csomagokban Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL

gyógyszertárában.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy az 1882. év óta fennálló miskolczi műhelyemben készült

férfi, fiu és gyermek-ruhák

itt helyben, **Piacz-utcán**, a „Kereskedelmi Akadémiával“ szemben Tóth Gyula ur házában, egy, a mai kor igényeinek megfelelő fiók-üzletet nyitottam.

Ezuttal bátorkodom a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani, hogy főtörekvésem odairányul, miszerint úgy a **ruhák jó minőségére**, valamint az **árak mérsékelt voltára különös gondot fordítok**, hogy a n. é. közönség szives bizalmát teljesen kiérdemeljem.

Maradok kiváló tisztelettel

Grünfeld Adolf,

szabó.

HIRDETMÉNY.

A „debreczeni ipar és kereskedelmi bank“

közönségre teszi, hogy a nála elhelyezett

és ezután elhelyezendő könyvbetétek után

1. é. november hó 1-től

5% betéti kamatot fizet.

A magy. osztálysorsjáték nyereményei minden levonás nélkül fizettetnek ki.

Debreczen, 1895. október hó 26-án tartott üléséből

Az igazgatóság.

Intézetünknek egy gyakornoki állás három havi próbaidő mellett azonnal betölthető igénytartók folyamodványaitak fentebbi igazgatóságnál beadhatják.

Eladó vagy bérebe kiadó.

Az ondódon (Kádas dűllőben) 2 $\frac{1}{2}$ nyilas tanyaföld épületekkel, továbbá a rabkert mellett 2 hold kert, fele gyümölcsös, fele luczernás.

Értekezhetni **Nagy-Hatvan-utca 1093/4. sz. házban.**

Minden könyvkereskedés által kapható:

**Egyetemes-Zsidó
Könyvtár**

Egyes szám ára 12 kr.

Prospectus ingyen

BRANDEIS B. JAKAB, PRAG.

**Szőnyegek,
függönyök, butorszövetek,
ágy- és asztalterítők,
paplanok, flanell-takarók
és
pokrócok,
valamint egyéb más
lakásberendezési cikkek
nagy választékban
a legolcsóbb áron
BOSZNAY J. és Társánál.**

KÖHÖGÉS,

rekedtség és elnyálkásodásnál

a torok és légzési szervek

MINDEN ZAVARAINÁL

melegen ajánljuk

EGGER

kitűnő hatásu

mellpasztilláit.

Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógy-fűszerüzletben.

Fő és szétküldési raktár

EGGER A. és FIAI

Nádor-gyógyszertára

BUDAPEST, Váci-körút 17.

Világhivatás! BAUR RUDOLF,

Innsbruck (Tirol),

szétküldési üzlete, Rudolf-utca 4.

ajánlja az ő

valódi tiroli loden-szöveteit

urak és hölgyek számára. Kész öltönyök és esőköpenyek, teljesen vízmentesek, az ismer. legszebb és legolcsóbb kivitelben.

Minta és árjegyzék ingyen és bérmentve.

FERENCZ-

Pálinka (sósorszesz),

Vértessy gyógyász.-féle

használatban a leghatásosabb.

DEBRECZENBEN: Dr. Rothschoek E., Tóth Béla gyógyszerész uraknál, a hol azonkívül raktáron vannak a sasgyógytár világhírű gyógyszerei u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomorossentia, Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacok, Injectio veget et capsulae vegetales, Bánáti növénynedv, Herkulosfürdői közvényeszes, Antihetin, Dr. Heuffel-féle hajszesz, Lugosi arczkenőcs, Dr. Heuffel-fél hajszeszvesztő kenőcs, stb. kapható, valamint közvetlenül

Vértessy Lajos

sasgyógytárában Lugoson 100a.

Kukoricza-morzsolók.

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

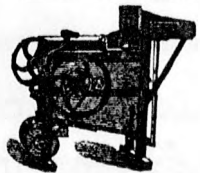
Gabona-rosták,

Konkolyozók (trieurók);

kézi kezelésre való

Széna és szalmasajtók

fekvően vagy kocsira szerelve

Takarmány-füllesztők,

Szállítható **takarék-főző-üstök** takarmány stb. részére.

Szegekavágók,

Répa- és burgonyavágók,

Darálóok.

elismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

MAYFARTH Ph. és Társa

cs. és kir.

kiz. szab.

gazdasági

gépgyárában.

Bécs, III, Taborstrasse 76 sz.

Arjegyzék ingyen. — Képviselek felvételnek.

Eladó ház.

A homok-kertben, a legnépesebb utcában, 191-ik szám alatt levő ház mely áll egy utcai üzlethelyiségből, mely évenként 4—5 ezer forint forgalmat csinál, továbbá négy szoba, pincze, ebédlő és zárt kapuval, az udvar végén kerttel, szőlő és gyümölcsfákkal, jó ivóvízzel, istálló és kocsiszinnel ellátva, **eladó.** — Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Eladó nyavaló!

Néh. Sajó György tóczóskertbeli nyavalója szabadkézből,

eladó.

E nyavaló el van látva egy cserepes 3 szobás lakással, mely esetleg télen is lakható, továbbá külön kőpincze, konyha, szivattyus kut és fás színnel, a kert pedig dúsan el van látva, mintegy 200 darab erőteljes rózsafával, termő gyümölcsfákkal és részben amerikai alanyra oltott kitűnő faj szőlővel.

Értesítést nyújt néh. Sajó György ügyvédi irodájának gondnoka

Dr Kőrösi Kálmán

ügyvéd, Piacz u. 1903 sz. a.

Tóth Béla gyógyszerháza Debreczenben.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy

Sósborszesz

készítményemet, mely saját felügyeletem alatt készül, a forgalomnak átadtam.

Sósborszeszemnek vegytisztasága és gyógyhatása felől teljes biztosítékot nyújtok és mindazon betegségeknek, a hol a sósborszesz szükséges, a saját készítményemet ajánlom.

Tisztelettel

TÓTH BÉLA

gyógyszerész.

Raktárak Debreczenben:

Csanak József,
Ganófszky Lajos,
Gerébi Fülöp,
Király János,
Kovács Mihály,
Kun József,
Leidenfroszt Ármin,

Lusztig Károly,
Parti Ferencz,
Paics Gyula,
Rickl J. Zelmós,
Szabó Zsigmond,
Tóth Sándor
Varga Lajos,

uraknál, valamint gyógyszerháramban.

Egy nagy üveg **90** kr, kis üveg **45** kr.

LAKÁS

berendezési tárgyak legnagyobb választékban

mindenféle csipk, cangres függönyök, berlini és párisi színes kézi festményü és beszövött Stores és Vitrage, francia Gobelens, — Mohair és más szövet

FÜGGÖNYÖK

Partnerek, ágy- és asztalterítők; Cobelens faldiszek; — Karaman, brocat, lampás, peluche és

különféle más

BUTORSZÖVETEK.

Smyrna, Stambul, Argaman, Axminster és Velvet pamlag- és
mindenféle futószőnyegek.

Kunz József és Társa

kistemplom-bazár.

HIRDETMÉNY!

A magyar osztálysorsjáték második huzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.

Az első osztályban ki nem huzott **osztály**sorsjegyeknek ezen huzáshoz szükséges megújítása, minden további jogok elvesztésének terhe mellett, november 26-ig eszközrendő, és pedig kizárólag a sorsjegyeken jelzett elárúsítónál.

Teljes sorsjegyek, melyek az első osztályban nem nyertek, a második huzásban résztvesznek a nélkül, hogy **ezen** megújításának szüksége fennforogna.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig: egy egész sorsjegy 80 koronáért, egy tized sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért az ismert elárúsítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar osztálysorsjáték Igazgatósága.

EGY MILLIÓ

1,000.000 korona nyerhető a legszerencsésebb esetben

az
államilag jóváhagyott

Magyar osztálysorsjátékon

melynek

nagy
nyereményhúzó

1895. december 6—14-ig ejtetik meg.

Vétel-sorsjegyek:

1 egész **40** frt   1 tized **4** frt.
1 fél **20** „   1/20 huszad **2** „

(Portó fejében 5 kr., ajánlott levélért 15 kr. és nyereményjegyzékért 10 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

Nyeremények

1 jutalom	à	600000 korona	=	600000 korona
1 nyeremény	à	400000 „	=	400000 „
1 „	à	200000 „	=	200000 „
1 „	à	100000 „	=	100000 „
1 „	à	50000 „	=	50000 „
2 „	à	20000 „	=	40000 „
2 „	à	15000 „	=	30000 „
4 „	à	10000 „	=	40000 „
10 „	à	8000 „	=	80000 „
27 „	à	6000 „	=	162000 „
100 „	à	2000 „	=	200000 „
200 „	à	1000 „	=	200000 „
1150 „	à	200 „	=	230000 „
20000 „	à	100 „	=	2000000 „
21499	nyeremény		=	4.332.000 korona

HEINTZE KÁROLY,

fő-elárúsító Budapest, Szervita-tér 3. szám.

Sürgöny cím: LOTTOHEINTZE, BUDAPEST.

Hogy a tisztelt közönség különböző számú több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, — öt vagy ennél **több** sorsjegy bevásárlásánál a sorsjegyeket egymástól teljesen eltérő számokat állítok össze tetszés szerinti egész, fél, tized, és huszad sorsjegyekből a fenti árakon.

